

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SOCIÁLNÍ POLITIKA

5HP201

ZS 2017/2018

O vyučujícím:

Přednášející: Ing. Lucia Bartůsková, Ph.D.
Kontakt: lucia.bartuskova@vse.cz
KH: PO, 17-18h, NB 319, na základě předchozí e-mailové domluvy

O kurzu:

Přednáška: Po, 18:00 – 19:30, NB C
Základní literatura: Vojtěch Krebs a kol.: Sociální politika
Odborné články jako podkladové materiály ke cvičením a přednáškám
Doporučená literatura: Igor Tomeš: Úvod do teorie a metodologie sociální politiky
P. KACZOR: Sociální politika a sociální systém ČR
L. MLČOCH: Ekonomie rodiny v proměnách času, institucí a hodnot
P. SPICKER: Social Policy Theory and practice

Podmínky absolvování:

- Prezentace na cvičení
- Aktivita na cvičení
- Koreferát
- Průběžný test
- Závěrečný test

Průběžný test se píše v jediném termínu a to v 7. týdnu (30. října 2017) na přednášce. Dodatečný termín nebude vypsán. Otázky v průběžném testu budou zaměřeny na obsah přednášek a na odborné texty probírané na cvičeních.

Závěrečný test se píše ve zkuškovém období, ve kterém jsou vypsány tři řádné termíny a jeden termín náhradního testu pro studenty s hodnocením 4+. Otázky v závěrečném testu budou zaměřeny na obsah z povinných článků a přednášek.

Bodové hodnocení:

- Prezentace na cvičení (max 10 bodů)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Aktivita na cvičení (max 10 bodů)
 - Koreferát (max 10 bodů)
 - Průběžný test (max 20 bodů)
 - Závěrečný test (max 50 bodů)
- Pro splnění předmětu je nutné nemít víc jak 3 absence na cvičení.

Hodnocení kurzu:

Pro absolvování předmětu je nutno dosáhnout minimálně 60 bodů.

Hranice:	100 – 90.....1
	89 – 75.....2
	74 – 60.....3
	59 – 50.....4+
	49 – 0nevyhověl

Prezentace na cvičení:

a) Hodnocení

- 4 body: obsah (aktualizované údaje, kvalita zdrojů, kvalita vysvětlení problematiky atd.)
- 3 body: prezentační schopnosti a ppt (atraktivita prezentace a atraktivita výkladu, přiměřenost efektů, množství a vhodnost textu, grafika, verbální a neverbální projev atd.)
- 3 body: diskuze (práce s posluchači a kontakt, moderování diskuze, reakce, odpovídání na otázky, atd.)

Za prezentaci dostane student zpětnou vazbu od spolužáků i od vyučujícího.

Cílem prezentací je přinést nové zajímavé informace z oboru, vyvolat podnětnou diskuzi a zlepšit prezentační schopnosti účastníků, k čemuž bude sloužit i zpětná vazba (vyplnění formuláře).

Důležitou schopností je interakce s publikem, vyvolání a následné moderování diskuze. Při přípravě prezentace myslíte na možné odpovědi z publika, snažte se je předvídat a zakomponovat do prezentace. Navozujte sporné a zajímavé otázky, narážejte na znalosti z ostatních předmětů, aktuality atd.

b) Tvorba prezentace

- neměla by obsahovat stejnou látku jako přednášky!
- hlavní je podání problému, zajímavá (ale relevantní!) fakta a přínos plodné debaty (střet názorů, osvěžení znalostí a jejich aplikace na nové problémy)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- pokus o objektivitu, ne dogmatický pohled
- nutná je aplikace nabytých znalostí! Platí samozřejmě tzn. umět pracovat s kvalitními daty, grafy, vyvozovat závěry a doporučení, odkazovat na ekonomickou teorii atd.
- nejedná se o prezentaci na sociologii, politologii či jiný předmět, musí být jasný ekonomický pohled na problematiku.
- vypracovává se ve dvojicích/trójicích, prezentaci jednotlivce povolují individuálně cvičící
- na téma se hlásí na cvičení
- obsah jednotlivých prezentací se nesmí krýt, sledujte tedy podrobně zadání prezentací kolegů
- prezentace v ppt či Prezi na USB
- každý prezentující hovoří **cca 5 až maximálně 10 minut**, dává prostor pro otázky, řídí diskuzi (celková doba prezentace se tak samozřejmě protáhne), stále by ale měla být pod Vaší kontrolou
- po prezentaci následuje vyhodnocení prezentujících dle formuláře, připomínky od studentů a následuje diskuze, prezentující musí nabídnout otázky do diskuze.
- „Ticho“ na cvičení, tzn. žádná nebo slabá reakce studentů znamená žádné body pro prezentující.

Studenti si téma rozdělí mezi sebou, ale prezentovat budou dohromady.

Aktivita na cvičení:

Hodnotit se bude snaha o zapojení se do diskuze k prezentaci, a to jak co se týká textů, tak tématu prezentovaného studenty. Hodnotí se kvalita příspěvků, nikoliv jejich četnost!

Koreferát:

Studenti budou mít k dispozici vybrané odborné články, které se budou postupně probírat na cvičeních. Studenti mají povinnost seznámit se s těmito texty dopředu. Každé cvičení vyvolá vyučující náhodným způsobem minimálně jednoho studenta, který bude mít za úkol přednést základní myšlenky odborného textu, včetně polemiky a jeho pohledu na problematiku. Vyučující bude hodnotit míru porozumění a interpretaci hlavních myšlenek textu, přednesení vlastních názorů o textu či tématu podložené relevantními argumenty a celkovou snahu studenta odborně obohatit diskuzi o dané problematice.

Student díky náhodnému způsobu vyvolávání může být vyvolán ke koreferátu více než jednou, přičemž mu bude do celkového hodnocení započítáno pouze nejlepší bodové hodnocení ze všech jeho vystoupení. Tj. body z koreferátů se nesčítají.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Koncepce cvičení

Základní body

- Cvičení mají za úkol ukazovat teoretické přednášky na jasných a přesně definovaných příkladech zemí či skupin zemí a **pracovat s odbornými texty**.
- **Jednotlivé politiky** (penzijní, zdravotní, vzdělávací atd.) **budou prezentovány studenty na příkladech zemí s rozdílnými modely fungování sociální politiky**.
- Studenti v prezentacích mají za úkol **ne popsat** fungování v jednotlivých zemích, **ale porovnat ho** mezi sebou **za použití terminologie a znalostí z přednášek** (subjekty/objekty, zájmové skupiny, nástroje, koncepty, typy financování atd., ale hlavně modely welfare state).
- **Cvičící musí práci na cvičení moderovat, musí se snažit přimět studenty o problému přemýšlet, odkazovat na probranou látku atd.**
- Cvičící rovněž musí dbát na to, aby se prezentace nepřekrývaly. A nutné je i dodržování stanoveného časového limitu. Doporučuji **nemít delší prezentaci než 20 minut!**
- Na všechna témata je dostupné obrovské množství kvalitních zdrojů, především z Evropské komise (celé podrobné studie často i v češtině), z Eurostatu, nebo OECD (Education at a Glance, Pensions at a Glance a další).
- Neznalost angličtiny při zpracování prezentace neomlouvá, ať studenti vytvoří takový tým na prezentaci, který se vhodně doplňuje znalostmi.
- Kromě prezentace studentů bude obsahem cvičení i **rozběr odborného textu** a související diskuze.
- Studenti mají **povinnost seznámit se s odbornými texty dopředu**. Jeden až dva studenti jsou na hodině náhodně (využijte např. hrací kostku, nebo váš jakýkoliv nápad na náhodný algoritmus) vyvoláni k prezentaci odborného textu a hodnoceni vyučujícím za svůj odborný pohled a porozumění problematice v textu až 10 body.
- Studenti díky náhodnému způsobu vyvolávání mohou být vyvoláni ke koreferátu více než jednou, přičemž jim bude do celkového hodnocení započítáno pouze nejlepší bodové hodnocení ze všech jejich vystoupení. Tj. body z koreferátů se nesčítají. Zároveň je vyučující povinen vyvolat každého studenta min. jednou za semestr. Ty, na které se nedostane, může vyučující účelově vyvolávat na posledních dvou cvičeních. Cílem koreferátů je přimět student přečíst odborný text a řádně se připravit na diskuzi.
- Vyučující bude hodnotit míru **porozumění a interpretaci hlavních myšlenek** textu, přednesení vlastních **názorů** o textu či tématu podložené relevantními **argumenty** a celkovou snahu studenta zapojit se do **diskuze** o dané problematice.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Harmonogram obsahu přednášek a cvičení:

• Úvodní hodina

- Úvodní hodina: proč předmět 5HP201 Sociální politika, proč je sociální politika důležitá (pro studenty oboru, pro ekonomiku), základní makroekonomické údaje
- Probírání sylabu, info o podkladových materiálech (odborné články), obsahová i formální stránka prezentace (pro řadu studentů to bude vůbec první prezentace v životě)
- Rozdělení témat

• Penzijní systém I.

- Fungování, financování (dobrovolné/povinné), rozsah, podmínky, pilíře, hodnocení, důvody
- Země (např.): USA, vybraná asijská země (dle dostupnosti informací), Chile, Švýcarsko, ČR
- **Odborný text** – Penzijní reformy – od Chile po středovýchodní Evropu

• Penzijní systém II.

- Fungování, financování (dobrovolné/povinné), rozsah, podmínky, pilíře, hodnocení, důvody
- Země (např.): Švédsko, Maďarsko, Řecko, Slovensko
- **Odborný text** - Institut dlouhodobých vdovských a vdoveckých důchodů pohledem mezinárodního srovnání

• Rodinná politika

- Přístup k mateřské/rodičovské v různých zemích, systém podpor rodin s dětmi (dávky, daně či další výhody), služby pro rodiny, bezdětné rodiny a rodiny samoživitelů/lek, rodiny seniorů atd., důvody
- Země (např.): Francie, Norsko, Polsko a ČR
- **Odborný text** – Sociální podpora pro rodiny s vícetčaty

• Politika zaměstnanosti

- Ochrana zaměstnání, podpory v nezaměstnanosti (délka, výše, podmíněnost), aktivní politika zaměstnanosti (výdaje, programy, rozšíření), financování, důvody
- Země (např.): Německo, Dánsko, Velká Británie, Španělsko a ČR
- **Odborný text** – Vybrané trendy v nezaměstnanosti mladých v Evropské unii a Japonsku

• Zdravotní politika I.

- Fungování, financování (dobrovolné/povinné, daně/přímé platby atd.), pokrytí obyvatel, standardy, elektronizace, podmínky, hodnocení, důvody
- Země (např.): USA, Norsko, ČR
- **Odborný text** – Mezinárodní srovnání výdajů na zdravotní péči

Průběžný test

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- **Zdravotní politika II.**

- Fungování, financování (dobrovolné/povinné, daně/přímé platby atd.), pokrytí obyvatel, standardy, elektronizace, podmínky, hodnocení, důvody
- Země (např.): Nizozemí, Velká Británie, Bulharsko/Rumunsko
- **Odborný text** – Ekonomická analýza zdravotních pojišťoven v České republice

- **Vzdělávací politika I.**

- Fungování MŠ, ZŠ, SŠ, ale zejména učňovské školství. Financování, standardy/sjednocenost, kvalita, hodnocení, důvody
- Země (např.): Německo, Finsko, Španělsko a ČR
- **Odborný text** – Vzdělání a pracovní aktivita

- **Vzdělávací politika II.**

- Fungování VŠ a celoživotního vzdělávání, financování, státní podpory, standardy/sjednocenost, kvalita, hodnocení, důvody
- Země (např.): Irsko, Austrálie, Itálie, Polsko
- **Odborný text** - VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V ČESKÉ REPUBLICE V EVROPSKÉM KONTEXTU – pouze část týkající se neformálního vzdělávání (str. 11 – 24)

- **Bytová politika (politika bydlení)**

- Vlastní/nájemní bydlení, regulovaný nájem, státní podpora, sociální bydlení, standardy, fungování trhu, hodnocení, důvody
- Země (např.): Portugalsko, Dánsko, pobaltská republika dle výběru, ČR

- **Odborný text** – Bydlení

- **Sociální pomoc (naš III. Pilíř SZ)**

- Rozsah, dostupnost, role státu/trhu, systém financování (dávky, úlevy, příplatkové služby, nadace), budoucí vývoj, hodnocení, důvody
- Země (např.): Lucembursko, Velká Británie, Německo a ČR
- **Odborný text** - Financování služeb sociální péče v ČR - teorie a praxe

- **Sociální vyloučení a integrace**

- Zdravotně postižení, vězni, minority, příjmově nedostateční atd. – přístupy v rámci různých politik, financování, druhy navázaných sociálních služeb, hodnocení, důvody
- Pozor – prezentaci nutno dobře koordinovat zejména s prezentací k sociální pomoci kvůli možnému překrývání!
- Země (např.): USA, Francie, Španělsko a ČR
- **Odborný text** – Percepce pocitů bezpečí obyvateli České republiky

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- **Téma určí cvičící**
- **Odborný text** – Dle aktuální situace v sociální politice v ČR či v zahraničí

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

